

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันจันทร์ที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2564

แนะเกษตรกรใช้พันธุ์มันสำปะหลังสะอาด เน้นทนทานโรคใบด่างก่อนลุยปลูกฤดูใหม่

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ควรเลือกใช้พันธุ์มันสำปะหลังสะอาดและทนทานโรคใบด่าง ในฤดูใหม่ที่กำลังจะมาถึง เพื่อลดอัตราการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า สำหรับการผลิตมันสำปะหลังของประเทศ ปัจจุบันมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นในทุกภาค เมื่อเทียบกับปีเพาะปลูก 2562/63 โดยมีแหล่งเพาะปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา กำแพงเพชร ชัยภูมิ กาญจนบุรี อุบลราชธานี นครสวรรค์ และสระแก้ว ซึ่งผลผลิตจาก 7 จังหวัดดังกล่าว มีประมาณ 15.81 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 50.82 ของผลผลิตรวมทั้งประเทศ เนื่องจากความต้องการมันสำปะหลังในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นทำให้เกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูกมันสำปะหลังแทนอ้อย โรงงานที่ราคามีแนวโน้มลดลง บางส่วนปลูกแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยแล้งเมื่อปีที่แล้ว จึงส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตเพิ่มขึ้น

ในขณะที่สถานการณ์การระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังซึ่งเป็นโรคสำคัญที่มีผลกระทบต่อผลผลิตได้มีการควบคุมและเฝ้าระวังการระบาดอย่างต่อเนื่อง กรมได้กำชับให้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลัง 5 มาตรการ ได้แก่ 1) สร้างการรับรู้โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อแขนงต่างๆ รวมถึงการอบรม สัมมนา และงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (field day) 2) สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุก 2 สัปดาห์ เพื่อค้นหาต้นที่เป็นโรค 3) เมื่อพบต้นเป็นโรคดำเนินการกำจัดแมลงพาหะนำโรคคือแมลงหวี่ขาวยาสูบ 4) เลือกใช้พันธุ์มันสำปะหลังสะอาดจากแปลงพันธุ์ที่ไม่พบการระบาดของโรค และควรเป็นพันธุ์ที่ทนทานโรคใบด่าง เช่น ระยะเวลา 72 ระยะเวลา 90 KU50 และห้วยบง 60 รวมถึงดใช้พันธุ์อ่อนแอ ได้แก่ ระยะเวลา 11 และ CMR 43-08-89 และมาตรการสุดท้าย มาตรการที่ 5) มาตรการป้องกันกำจัดในระยะยาว ได้แก่ ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพันธุ์มันสำปะหลังสะอาดและทนทานโรคใบด่างใช้เองในชุมชน

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า นอกจากมาตรการป้องกันและกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลังแล้ว กรมได้มีการดำเนินการส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลังและมาตรการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ จำนวน 2 โครงการ ดังนี้ 1.โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง ปี 2564 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน 2,620 ราย ดำเนินการ ในพื้นที่ 44 จังหวัด และ 2.โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ปี 2564 เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร และร่วมกันผลิตมันสำปะหลังในรูปแบบแปลงใหญ่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม คาดว่าการดำเนินงานทั้งด้านการส่งเสริมและการป้องกันกำจัดโรคใบด่างจะส่งผลให้เกษตรกรสามารถผลิตมันสำปะหลังออกสู่ตลาดได้ตามที่คาดการณ์ไว้

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ฉบับวันจันทร์ที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2564

คอลัมน์ หน้ามองฟ้า เท้าเหยงดิน : เตือน! เข้าสู่ฤดูราแป้งระบาดถั่วลันเตา

สภาพอากาศในระยะนี้ กรมวิชาการเกษตร เตือนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลันเตาให้เฝ้าสังเกตการระบาดของโรคราแป้ง เพราะช่วงปลายหนาวราแป้งจะระบาดมากกว่าฤดูอื่น โดยเชื้อราจะเข้าทำลายถั่วลันเตาได้ทุกระยะ ตั้งแต่อายุยังน้อยไปจนออกดอกและติดฝัก

อาการเริ่มแรกจะเกิดเป็นจุดวงสีขาวคล้ายผงแป้งกระจายเป็นหย่อมๆ ทั้งด้านบนใบและด้านใต้ใบ คอยดูดกินน้ำเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช ทำให้ใบและส่วนต่างๆของถั่วลันเตามีอาการเหลืองซีด ต่อมาจะกลายเป็นสีน้ำตาล เพราะเกิดการตายของเซลล์พืช ถ้าเชื้อเข้าทำลายในระยะออกดอก จะทำให้ต้นแคระแกร็นติดฝักน้อย ขนาดของฝักและเมล็ดลีบเล็กลง

เกษตรกรควรหมั่นตรวจและกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก และบริเวณใกล้เคียงนำไปทำลาย นอกแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความชื้น ลดแหล่งสะสมเชื้อราสาเหตุโรค และทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค

หากเริ่มพบต้นที่เป็นโรค ให้ฉีดพ่นด้วย ซัลเฟอร์ 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนแคป 19.5% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ซัลเฟต 30% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 12.5-25 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซะโคนาโซล 5% อีซี อัตรา 20-30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร... ฉีดพ่นทุก 5-7 วัน แต่ให้หลีกเลี่ยงการพ่นซัลเฟอร์ในสภาพอากาศร้อนหรือมีแดดจัด เพราะอาจจะทำให้ใบไหม้ได้

แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิต ให้เกษตรกรเก็บซากต้นถั่วลันเตา นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อราก่อโรค และในการปลูกฤดูถัดไปไม่ควรปลูกพืชแน่นจนเกินไป ควรปรับระยะปลูกให้มีความเหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก และมีแสงแดดส่องผ่านแปลงปลูกได้อย่างทั่วถึง เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค ส่วนเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตรเมื่อใช้ในแปลงที่มีการระบาดแล้ว เกษตรกรควรนำเครื่องมือมาทำความสะอาดด้วยการล้างและผึ่งแดดให้แห้งก่อนนำกลับไปใช้ในแปลงทุกครั้ง

สช-เส-เต

ปี 2564 ฝนเยอะ...แต่ทิ้งช่วง น้ำเค็มสุดในรอบ 10 ปี

“ปีที่แล้วปริมาณฝนสะสมบ้านเรา น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 4 เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน โดยเฉพาะภาคเหนือฝน น้อยกว่าปกติถึงร้อยละ 17 ส่งผลปริมาณน้ำไหลลงอ่าง เก็บน้ำต่างๆ น้อย โดยเฉพาะ 4 เขื่อนหลักที่ส่งน้ำหล่อ เลี้ยงลุ่มเจ้าพระยา ส่งผลให้เริ่มต้นฤดูแล้ง 1 พ.ย.2563 มี ปริมาณน้ำใช้การแค่ 5,771 ล้าน ลบ.ม. ในขณะที่ความต้องการใช้น้ำมีสูงถึง 12,000 ล้าน ลบ.ม.”

ดร.สุทัศน์ วีสกุล ผู้อำนวยการสถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) บอกถึงสถานการณ์ภัยแล้ง ที่มีต่อเนื่องมาเป็นปีที่สองติดต่อกัน...ปัจจุบันการระบายน้ำ ตามแผนเพื่อการอุปโภค-บริโภคและรักษาระบบนิเวศไป แล้ว 2,524 ล้าน ลบ.ม. ยังต้องระบายน้ำอีก 976 ล้าน ลบ.ม. ไปจนถึงสิ้นสุดฤดูแล้ง แต่ปัจจุบันเกษตรกรกลับทำนา ปรังไปแล้วกว่า 2.8 ล้านไร่ ทำให้มีการสูบน้ำจากแม่น้ำ เจ้าพระยา คลองชลประทาน จนทำให้น้ำผลิตน้ำประปาหลายแห่งมีไม่เพียงพอ และมีแนวโน้มว่า อาจขาดน้ำเพื่อผลิตประปา

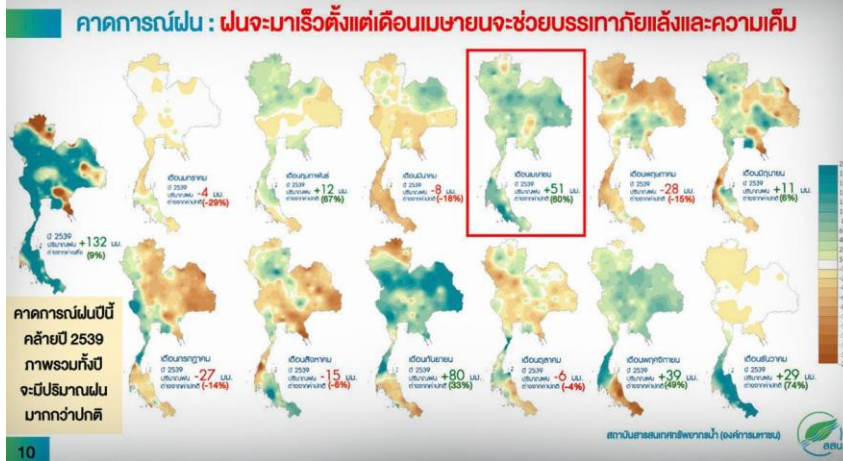
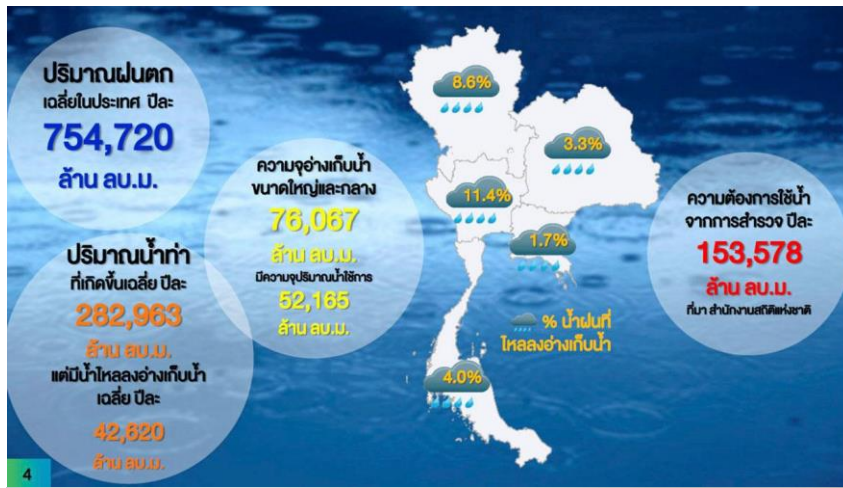

ประกอบกับช่วงต้นปี 2564 ความเค็มเริ่มรุกตัวเข้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยาสูงมากขึ้น โดยมีค่า ความเค็มสูงที่สุดเท่าที่มีการตรวจวัดมาในรอบ 10 ปี บริเวณสถานีสูบน้ำลำแแล จ.ปทุมธานี แหล่ง น้ำดิบสำคัญของการประปานครหลวง ผลิตน้ำให้กับกรุงเทพฯ พังตะวันออกทั้งหมด

เมื่อ 30 ม.ค. เวลา 20.40 น. มีค่าความเค็มสูงถึง 2.53 กรัมต่อลิตร ขณะที่ค่าความเค็มจะ เกินมาตรฐานในการผลิตน้ำประปาต้องไม่เกิน 0.5 กรัมต่อลิตร และเกณฑ์มาตรฐานน้ำใช้เพื่อ การเกษตรต้องไม่เกิน 2.0 กรัมต่อลิตร...แม้ในปัจจุบันความเค็มจะลดลง แต่ก็ยังมีค่าความเค็มสูง อย่างต่อเนื่อง โดยความเค็มที่รุกตัวสูงมีสาเหตุหลักมาจากปริมาณน้ำจืดในแม่น้ำเจ้าพระยามีน้อย และการเกิดสภาวะน้ำทะเลหนุนสูงกว่าปกติ จากอิทธิพลของลมใต้ที่เริ่มพัดปกคลุมทะเลอ่าวไทย ตอนบน ตั้งแต่วันที่ 23 ม.ค. ส่งผลให้เกิดการยกตัวของระดับน้ำทะเลพัดเข้าสู่อ่าวไทยตอนบน เสริมให้น้ำเค็มรุกตัวเข้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยาเพิ่มมากขึ้น ฉะนั้นผู้ป่วยโรคไต เบาหวาน ความดัน โลหิตสูง ต้องระวังการบริโภคน้ำประปา ขณะเดียวกันต้นไม้และพืชผลทางการเกษตรในเขต กรุงเทพฯ และปริมณฑล เริ่มได้รับความเสียหายจำนวนมาก

“ในปีที่ผ่านมา เราได้น้ำจากลุ่มน้ำแม่กลอง ที่มีเขื่อนวชิราลงกรณ และเขื่อนศรีนครินทร์ เป็นแหล่งน้ำต้นทุน มาช่วยผลักดันน้ำเค็มในเจ้าพระยา แต่ในปีนี้เป็นเขื่อนทั้งสองแห่งนี้มีน้ำน้อยมาก ปัจจุบันมีน้ำใช้การแค่ 3,662 ล้าน ลบ.ม. เพียงพอใช้แค่ในลุ่มน้ำแม่กลอง มีเหลือพอผันมาช่วย เจ้าพระยาได้เพียง 350 ล้าน ลบ.ม.เท่านั้น ไม่พอผลักดันน้ำเค็มเหมือนปีที่แล้ว ที่ผันน้ำจากแม่ กลองมาช่วยถึง 1,000 ลบ.ม.”

ส่วนสถานการณ์ฝน คาดว่าฝนจะมาเร็วและเริ่มตกมากขึ้นตั้งแต่ เม.ย. โดยสถานการณ์ฝน ปี 2564 ทั้งปีจะคล้ายกับปี 2539 ฝนมากกว่าค่าปกติ ตกหนัก แต่ทิ้งช่วงยาว

เม.ย. จะมีฝนตกมากกว่าค่าปกติ อาจเกิดพายุฤดูร้อนได้บ่อยครั้ง สถานการณ์ภัยแล้งและความเค็มจะเริ่มคลี่คลายลง ดังนั้นเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาต้องเข้าใจสถานการณ์น้ำที่อยู่ในขั้นวิกฤติ ไม่สูบน้ำไปจากแม่น้ำลำคลอง เพราะจะทำให้น้ำที่ใช้อุปโภค-บริโภคเกิดปัญหาประชาชนทุกภาคส่วนต้องใช้น้ำอย่างประหยัดแบบจริงจัง

“การแปลงเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อปริมาณฝนของไทยมาก ทำให้ฝนตกน้อยกว่าปกติติดต่อกัน 2-3 ปี ต่อเนื่องขึ้นและบ่อยครั้ง รวมถึงฝนตกพื้นที่ท้ายเขื่อนมากกว่าเหนือเขื่อน โดยเฉพาะลุ่มน้ำเจ้าพระยามีฝนตกอยู่ในพื้นที่รับน้ำเขื่อนแค่ 36% ทำให้ภาพรวมทั้งประเทศมีน้ำไหลลงเขื่อนขนาดใหญ่และขนาดกลางเพียงปีละ 42,620 ล้าน ลบ.ม. ขณะที่มีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นถึง 153,578 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอีก 25% ใน 20 ปีข้างหน้า”

ดังนั้น การพึ่งพาน้ำในเขื่อนอย่างเดียว คงรอดพ้นภัยแล้งได้ยาก ฉะนั้นต้องหันมาเก็บกักบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ตัวเอง ใช้น้ำหมุนเวียน น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ปลูกพืชหลากหลาย ลดพืชเชิงเดี่ยว เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำ และผลผลิต

กรวัฒน์ วินิล